

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12Ps/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201303
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5819201303.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, vo veci spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby: J.. W. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX-XX, C., t.č. E. B. B. D. - W. Y. R. XXX, zastúpený procesným opatrovníkom: J.. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, A. - T., o návrhu navrhovateľky: J.. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX-XX, C., t.č. F. R. XXX, Y. W., v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Súd o b m e d z u j e J.. W. Y., nar. XX.XX.XXXX, rodné číslo: XXXXXX/XXX, v spôsobilosti na právne úkony, a to tak, že nie je spôsobilý na tieto právne úkony:

- rozhodovať o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovať o prijatí do ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovať o prijatí do zariadenia sociálnej starostlivosti,
- nakladať s akýmkoľvek finančnými prostriedkami,
- nakladať s akýmkoľvek majetkom,
- uzatvárať zmluvy, dohody a záväzky,
- konať vo vzťahu k orgánom verejnej správy a verejnej moci,
- preberať poštové zásielky,
- preberať dôchodok a iné finančné plnenia,
- konať vo veciach volebného práva,
- rozhodovať vo veciach svojho pobytu.

II. Súd u s t a n o v u j e J.. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, rodné číslo: XXXXXX/XXX, za opatrovníčku J.. W. Y., nar. XX.XX.XXXX.

III. Opatrovníčka ako zákonný zástupca J.. W. Y., nar. XX.XX.XXXX, je o p r á v n e n á a p o v i n n á zastupovať opatrovanca pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilý, a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Na nakladanie s majetkom nad rámec bežných vecí je potrebné schválenie súdu.

IV. Opatrovníčka je p o v i n n á predkladať súdu správy o osobe opatrovanca a o nakladaní s jeho majetkom dvakrát ročne vždy k 31.01. a k 31.07., a to vždy za predchádzajúci kalendárny polrok, a po skončení funkcie je povinná predložiť súdu záverečný účet zo správy jeho majetku.

V. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Štátu sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným dňa 29.07.2019 navrhovateľka žiadala, aby súd obmedzil spôsobilosť J.. W. Y., nar. XX.XX.XXXX, na právne úkony a aby mu za opatrovníka ustanovil navrhovateľku.

2. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že je manželkou J.. W. Y., ktorý má diagnostikovanú stredne ťažkú formu demencie pri Alzheimerovej chorobe. Jeho zdravotný stav sa neustále zhoršuje. Manžel nie je schopný zabezpečiť si sám svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život a v dôsledku duševnej choroby nie je schopný si uvedomiť následky svojho konania. Nie je schopný konať v bežných občianskych aktivitách, nie je schopný nakladať so svojim majetkom, financiami, osobnými odkladmi, nie je spôsobilý samostatne konať voči tretím osobám, vstupovať do akýchkoľvek zmluvných záväzkov a posúdiť následky svojho konania. Vyžaduje 24-hodinovú starostlivosť. Nevie sa orientovať v čase, ani v priestore. Potrebuje pomoc pri bežných denných činnostiach, ako je stravovanie, užívanie liekov, osobná hygiena, obliekanie.

3. Uznesením č. k. 12Ps/8/2020-16 zo dňa 04.11.2019 ustanovil súd J.. W. Y. za procesného opatrovníka v tomto konaní jeho syna J.. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, A..

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinami, ktoré tvoria súdny spis - najmä návrhom na začatie konania, lekárskou správou z 27.08.2019, znaleckým posudkom č. 89/2020 vypracovaným MUDr. Janou Bullovou, znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, výsluchom znalkyne, a vzhľadnutím J.. W. Y. v E. D. - W. Y. R..

5. Súd upustil od účasti J.. W. Y. na pojednávaní a jeho výsluchu vzhľadom k záverom znaleckého posudku, ktorý takýto procesný postup neodporúčal. Sudca vzhliadol J.. W. Y. v zmysle § 243 ods. 2 CMP v jeho obvyklom prostredí - v priestoroch E. D.É., W. Y. R., dňa 14.12.2020. Počas úkonu vzhliadnutia sa sudca pokúsil o komunikáciu s J.. W. Y., avšak ten na otázky súdu žiadnym spôsobom nereagoval a z jeho výrazu nebolo ani zrejmé, či si vôbec uvedomoval prítomnosť sudcu a iných osôb v miestnosti. Vedenie rozhovoru s ním nebolo preto možné. J.. W. Y. bol privezený na vzhliadnutie pracovníkmi CSS na invalidnom vozíku.

6. Výsluchom znalkyne MUDr. Jany Bullovej súd zistil, že znalkyňa zotrvala na zisteniach a záveroch svojho znaleckého posudku č. 89/2020 z 30.05.2020. Zo znaleckého posudku vyplýva, že J.. W. Y. trpí závažnou, forenzne významnou duševnou chorobou, a to ťažkou demenciou pri Alzheimerovej chorobe. Ide o ochorenie, ktoré má trvalý charakter a liečbou nie je možné dosiahnuť zlepšenie daného stavu, naopak prognóza je skôr nepriaznivá a dá sa očakávať do budúcnosti ešte zhoršenie daného stavu vzhľadom na progresiu ochorenia a aj celkového kognitívneho deficitu, ktorý už teraz dosahuje ťažký stupeň. Dementný syndróm sa u J.. W. Y. prejavuje výrazným postihnutím pamäti, je dezorientovaný všetkými smermi, má narušený kontakt s realitou. Oslabenie nastalo aj v komunikačnej schopnosti. Prítomná je deteriorácia (pokles) intelektu, znížená je chápatosť, úsudkovosť, kritickosť, organizácia času, postihnutá je oblasť plánovania a domyslenia sociálnych dôsledkov jednotlivých aktivít. Došlo ku strate nadobudnutých schopností. Znížený je záujem o okolité dianie, rýchla unaviteľnosť, ťažkopádnosť. Znížená sebestačnosť, odkázanosť na pomoc druhej osoby aj pri jednoduchých úkonoch, potreba zvýšenej ošetrovateľskej starostlivosti. Osobnosť J.. W. Y. je zmenená dementným procesom, prítomná je jej degradácia so stratou záujmov a úpadkom vyšších citov. Aj zo vzhliadnutia, ktoré vykonal sudca po viac ako 6 mesiacoch od vyšetrenia J.. W. Y. znalkyňou, ako aj z tvrdení samotnej navrhovateľky priamo na pojednávaní, ktorá už nedokázala J.. W. Y. zabezpečiť vyhovujúcu starostlivosť v domácom prostredí, je zrejmé že diagnostikované ochorenie J.. W. Y. progreduje.

7. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

8. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

9. Podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd

za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom.

10. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

11. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

12. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

13. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

14. Podľa § 93 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

15. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony rozhodnutím súdu je opatrenie v záujme toho, kto nemá možnosť ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že J.. W. Y. trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodného charakteru, v dôsledku čoho nie je schopný robiť v súčasnosti žiadne právne úkony. Súd preto návrhu navrhovateľky obmedziť jeho spôsobilosť na právne úkony vyhovel a J.. W. Y. obmedzil spôsobilosť na právne úkony v rozsahu, ktorý vymedzil vo výroku rozsudku. Zdravotný stav J.. W. Y. a potrebu obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony mal súd jednoznačne preukázanú prioritne zo záverov znaleckého dokazovania nariadeného v tomto konaní, výsluchom znalkyne, lekárskou správou predloženou navrhovateľkou a zo vzhliadnutia J.. W. Y.. Tieto zistenia korešpondovali s tvrdeniami navrhovateľky uvádzanými v samotnom návrhu na začatie konania.

XX. J.. W. Y., je v plnej miere odkázaný na pomoc a dohľad iných osôb. Každodenné potreby J.. W. Y. zabezpečuje v súčasnosti E. B. B. D., W. Y. R.Á. XXX, v ktorom je J.. W. Y. umiestnený od novembra 2020. Prípadnú potrebu uskutočnenia právnych úkonov za J.. W. Y., vie podľa názoru súdu najlepšie zabezpečiť jeho manželka (navrhovateľka), ktorá už samotným návrhom na začatie konania navrhla, aby bola ustanovená do funkcie opatrovníka. Súd takémuto jej návrhu vyhovel, nakoľko má za to, že tento opatrovník bude konať v najlepšom záujme J.. W. Y.. Súd zároveň vymedzil rozsah jej opatrovníckych práv a povinností vo vzťahu k J.. W. Y..

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v tomto prípade CMP neustanovuje inak a súd ani nezistil dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania ktorémukolvek z účastníkov konania.

18. V konaní vznikli aj trovy dôkazu - znaleckým dokazovaním a výsluchom znalca, ktoré v zmysle § 251 ods. 1 CMP hradí v tomto konaní štát, a o ich výške rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Tento rozsudok nemôžu účinne napadnúť odvolaním tí účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.